

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid. Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Constituția

bisericii gr.-ort. române din Ungaria și Transilvania

de Ioan A. de Preda.*)

Spre a putea pătrunde pe deplin însemnatatea progresului efectuat prin dobândirea statutului organic și a autonomiei bisericești prin el garantate — trebuie să cunoaștem împrejurările culturale și politice între care această acțiune s'a efectuat, precum și starea tristă și umilitoare în care se afla biserica noastră înainte de statutul organic.

In Ungaria propriu zisă, care, după trista luptă dela Mohács (29 August 1526) despărțită de Ardeal își avu legislațunea sa proprie, domniră până la anul 1848 așa numitele status et ordines. Acestea erau patru categorii — status — de dignitari și persoane privilegiate, care urmău în rând una după alta. Dar în sănul acestor categorii încă mai era o anumită gradăține: persoanele și dignitarii din respectiva categorie încă urmău într'un anumit rând unele după altele.

Cea dintâi și cea mai înaltă categorie — status — era aceea a prelaților. La categoria această aparțineau: mitropoliți romano-mai târziu greco-catolici și în urma art. leg. 10/1792 și cei greco-orientali. Mai departe aparțineau acestei categorii episcopii romano- și greco-catolici, din anul 1792 începând și cei greco-orientali, precum și abații și prepoziții, întrucât se aflau în posesiunea de bunuri cu proveniență din donație regală.

In sănul categoriei acesteia cel dintâi era mitropolitul din Strigoni, ca primatul țării. El în puterea oficiului său, sau a dignitatii sale acesteia, era totdeodată protonotarul și cancelarul țării, consilier în consiliul locuitor regal, jude la tabla septenvirală și investit cu dreptul de a numi el însuși doi juzi la tabla regie. El era mai departe comitele suprem al comitatului Strigoniului și singurul îndrepățit și chiamat a încorona pe regele. Numitul prelat în cazuri mai ponduroase de ale țării anume trebuia să fie întrebăt. El avea și dreptul să facă pe domeniile sale donații cu drept de nobilitare; ba și însuși regele ridică la gradul de nobili pe ceice îi recomanda el.

Primatului îi urma în rang mitropolitul din Erlau, apoi episcopul din Vesprim și după el cel din Györ, căruia îi urma apoi episcopul din Agram, care toți aceștia ocupau direcțorii finale în stat și își aveau nobiliilor lor proprii ecclaziastici.

Categoria a doua o formau magnații — Status Magnatum vel Procerum. — Aceasta încă se compunea din trei feluri de elemente: cei dintâi erau stegarii — între care cel dintâi

era palatinul, căruia îi urmău apoi cei-lalți dignitari dela curtea regală. După stegari urmău comiții suprême și după aceștia apoi magnații după naștere: duci, conți și baroni.

A treia categorie o formau toți aceia dintre nemeși, care nu aparțineau vre-uneia dintre categoriile de mai sus. Îar a patra parte o formau orașele regești libere cu drept de municipiu.

Aceste patru categorii și resp. dignitarii și indivizii în ele cuprinse, formau poporul maghiar cel îndrepățit, — pe când ceialalti toți împreună — ne-nemeșii erau o massă fără drepturi. Cei dintâi erau purtătorii vieții de stat; cei din urmă erau numai «misericors contribuens», cari n'aveau nici un drept, dar aveau să suportă toate greutățile statului.

Din cele aci expuse este evident, că confesiunea juca pe acele timpuri un foarte mare rol în stat. Că ea și îndeosebi aparținerea la confesiunea romano-catolică era în timpuri mai vechi atribut indispensabil spre a putea exercia drepturi politice și a ocupa oficii în stat. Ba mai mult, cel ce era dignitar bisericesc romano-catolic, era eo ipso tot odată înalt dignitar în stat. Va să zică, confesiunea romano-catolică pe lângă că determina prin credinții săi mersul afacerilor în stat, da totdeodată ea însăși o mulțime de înalți dignitari lumești. Ea era religiunea de stat și ca atare sute de ani de-arândul a determinat soartea și desvoltarea statului ungar.

Celealte confesiuni abia numai în urma art. leg. XX. 1848 §. 2 și mai ales în urma art. leg. LIII. 1868 și XLIII 1895 au ajuns la egală îndrepățire cu confesiunea catolică. Pentru că deși prin art. 1/1608 și art. 5/1647 — inarticularea păcei dela Viena și dela Linz — li s'au asigurat celor de confesiunea evangelică reformată și augustană liberul exercițiu, totuș numai art. leg. XX/1848, LIII/1848, XLIII/1895 au nimicit cele din urmă prerogative ale bisericii romano-catolice și au stabilit deplina egalitate între toate confesiunile creștine de stat recunoscute.

Confesiunea unitară se declară prin §. 1. art. leg. XX/1848 de confesiune legalmente receptă. Îar în privința confesiunii noastre gr.-orientale, art. leg. XX/1848 cuprinde mai multe și însemnante dispoziții favoritoare, dar confesiunea ca atare totuși nu o declară încă de confesiune receptă.

Favorurile acordate de art. leg. XX/1848 pentru confesiunea noastră gr.-or. sunt: Mai întâi dreptul de a dispune — sub controlul statului — liber în afacerile bisericești și școlare, îndrumându-se guvernul, ca în cel mai scurt timp să concheme un congres al tuturor celor de confesiunea gr.-or., la care să participe dintre clerici 25, iar dintre mireni 75, — între care 25 din confiniul militar — în scopul de a pregăti legile de lipsă în privința exercierei autonomiei bisericești, § 8. — Prin § 6 al acestui art. de lege se extind dispozițiile art. III/1844 —

cari regulează chestiunea trecerilor dela o confesiune la alta — și asupra confesiunii noastre. Îar § 7 al acestui art. de lege conține remarcabilă dispoziție — care altcum în praxă a rămas mai totdeauna nebăgată în seamă, — că dacă dintre locuitorii gr.-orientali ai unei comune, chiar majoritatea trece la altă confesiune, biserica are să rămână în posesiunea celor rămași în confesiunea gr.-orientală. Însă principiul acesta nu poate turbura cele petrecute în trecut. Si de aceea se fixează ziua de 1 Ianuarie 1848 ca termin normal, astfel, ca bisericile să rămână în posesiunea căror s'a aflat în aceeași zi.

Aceasta este am putea zice singura lege favorabilă pentru confesiunea noastră gr.-or. română în legislațunea mai veche a Ungariei. Pentru că celealte dispoziții legale favorabile pentru greco-orientali, au avut în vedere tot numai pe Sârbii de aceeași confesiune. Si numai cu venirea Sârbilor și a Macedo-Românilor — pe care legislațunea de atunci îi privea tot de Sârbi — în Ungaria, se începe un period de o tractare mai omenească a confesiunii gr.-orientale. Cu finea secolului al XVII înapădind din provinciile ocupate de Turci masse mari de creștini gr.-orientali — între care mai mulți Sârbi, apoi Macedo-Români, Bulgari, etc. în Ungaria, poziția acestora în stat trebuia să se reguleze, atât din punct de vedere politic, cât și mai ales din cel confesional. Confesiunea gr.-orientală deși mai bine de o miile de ani în stat existentă, nu era prim legile țării recunoscută, ci numai suferită. Spre a li se face deci emigranților — în mare parte neguțători și industriași de care era pe atunci mare lipsă în Ungaria — traiul aici mai tignit, li s'au dat din partea lui Leopold I. și al următorilor săi privilegi — cel mai vechi cu datul din 31 August 1690, apoi altul cu datul din 30 August 1691 — prin care li se asigură liberul exercițiu al confesiunii lor gr.-or. pe teritoriul Ungariei. Mai târziu la anul 1779 li s'au dat acestor emigranți din partea împăratesei Maria Terezia așa numitul Declaratorium Illyricum, tot în scopul asigurării liberului exercițiu al confesiunii lor gr.-or. — Din partea legislațunei s'a asigurat dreptul de exercițiu liber al confesiunii gr.-or. precum și dreptul de administrare liberă a afacerilor bisericești, școlare și fundaționale, numai prin art. leg. XXVIII/1791, care totdeodată li-a dat celor de confesiunea gr.-orientală și dreptul de a putea agonisi avere imobilă și a putea ocupa oficii publice în Ungaria.

Prin art. X/1792 li s'au dat apoi Mitropolitului și episcopilor greco-orientali dreptul de a lua parte la legislațunea țării și anume, ca membrii în casa magnaților; totdeodată s'a dispus, ca și dintre cei de confesiunea gr.-or. să fie aplicăți în oficiu la cancelaria aulică și la consiliul de locotenție, aceia care vor avea pregătirele recerute.

Cu anul 1791 și cu introducerea limbii maghiare în locul celei latine se începe apoi epoca reformelor, care ținău la asimilarea și maghiarizarea tuturor locuitorilor din Ungaria. Îar dintre legile aduse în cursul acestei epoci sunt pentru biserică remarcabile: art. de lege VI/1840, care avea de gând introducerea limbii maghiare și în administrația bisericească, precum și în matriculele purtate de confesiuni. Mai departe art. de lege II/1844, care avea de scop introducerea limbii maghiare în toate școalele, prin urmare și în cele susținute de confesiuni, a căror credincioși nu erau maghiari.

(Va urma.)

Hotărîrile comitetului. Comitetul executiv al partidului național român, întrunit în 6 Maiu n. în Dej, a luat următoarele hotărîri: Să participe la aniversarea de 50 de ani dela moartea lui Simeon Bărnuțiu, delegând ca orator festiv pe domnul Dr. Iuliu Maniu. Serbările se vor organiza în 26 Iulie n. în comuna Bocșa-română (comitatul Sălaj), unde e înmormântat Bărnuțiu. Să trimite adresă de mulțumită apărătorilor în procesul din Sătmar. Să publice materialul referitor la acest proces, în limba română și maghiară. Să publice de urgență instrucția referitoare la noua lege electorală, îndrumat fiind biroul central să se îngrijească de compunerea listelor electorale prin cluburile comitătense, dându-li-se instrucțiile necesare. In chestia divergenței dintre deputatul Dr. Al. Vaida și contele Tisza comitetul să a solidarizat cu dl Vaida. Comitetul a numit bărbat de încredere pe lângă ziarul «Drapelul» pe dl Dr. Teodor Mihali, pe lângă «Gazeta Transilvaniei» pe dl Dr. Al. Vaida Voievod și pe lângă «Românul» pe dl Dr. Iuliu Maniu.

Declaratiile ministrului de culte. In vorbirea pe care a rostit-o domnul ministru de culte și instrucție publică, Iankovich Béla, la budgetul cultelor, se cuprinde un program întreg, care dacă va fi executat, are să contribue mult la linștirea spitalilor și la delăturarea nemulțamirilor. Provocându-se la ordinațunea acum de curând dată, domnul ministru a spus, că în viitor are să admită, ca în școalele poporale elementare de stat elevii se învețe scrisul și ceticul și în limba lor maternă. In scopul acesta se cere însă, că învățătorii dela școalele de stat să cunoască limba elevilor. Va introduce deci propunerea limbilor nemaghiare în pedagogiile de stat. Tot așa va introduce propunerea limbilor nemaghiare și în școalele medii de stat, nu numai pentru nemaghiari, ci și pentru maghiari, ca să se poată aplica apoi în administrație oameni, care cunosc limba poporului. Legea lui Apponyi dl ministru a condamnat-o în puținele cuvinte în care a stabilit, că: «ajunge, dacă elevul în școală medie învață ungurește, stăpânind limba perfect de bine». Natural,

* Cu învoiearea autorului reproducem introducerea din interesanta carte, acum de curând apărute sub titlul de sus. Se poate procura dela librăria arhieiceană din Sibiu. Prețul 2 coroane, plus 20 fileri porto.

că presa șovinistă maghiară nu e încântată de acest program al lui ministru de culte, care cum să vede, are buna intenție de a vindeca multe rane pricinuite de antecesorii sei.

Esposoul contelui Berchtold.

(Fine.)

Dorim ca Turcia, care cu toate pierderile suferite în răsboiu colosal din anul trecut în contra statelor balcanice creștine, și care tinde să se desvoalte: să rămână un element tare în Orientul apropiat, întărinindu-și posesiunile. Puterile au prețuit cum se cuvine importanța cea mare a menținerii neștiribile a puterii otomane. Vom contribui că va fi cu putință la consolidarea și întărirea, precum și la avântul economic al imperiului turc, unde interesele noastre sunt de natură și politică și economică. Desvoltând raporturile noastre amicale cu Sublima Poartă, vom servi că mai bine aceste interese.

In România niste curente s'au manifestat în timpul și după criza balcanică, curente care izvorând dintr-o aprețire greșită a atitudinei noastre în timpul crizei, au luat în mod temporar un caracter putin amical pentru monarhie.

Di Maiorescu, pe atunci șef al guvernului, s'a ridicat în discursul din 3 ianuarie în contra acestor tendințe și a respins atacurile în contra monarhiei.

Deși nu vrem să inchidem orhii în fața evenimentelor menționate, suntem convingi, că nici un bărbat politic serios din regatul vecin nu s'ar putea gândi să pună în joc marile folosuri, pe care raporturile strânse și amicale, cultivate până acum cu monarhia, le-au dat României.

Guvernul român actual a arătat în mai multe rânduri intenția sinceră de a menține și în viitor caracterul plin de incredere al raporturilor noastre reciproce.

In ceeace privește relațiunile cu marile puteri, și dori mai întâi să accentuez că tripla alianță a arătat în schimbările fatale din timpul crizei balcanice structura ei solidă, care e baza solidă a politicei noastre externe. Cu o simpatie călduroasă au fost salutate la noi vizitele pe care împăratul Wilhelm, augustul aliat al monarhului nostru venerat, le-a făcut la Schöbrunn și la Miramare, vizite care au arătat, nu numai sentimentele de amicitie personală, dar în același timp au manifestat în mod lămurit alianța intimă a celor două puteri centrale.

Puțin mai pe urmă am avut placerea să pot saluta pe ministrul de externe italian pe pământul austriac. Conversațiile la cari această întrevedere a dat loc, m'au confirmat în convigerea, că modificările produse în orientul apropiat au creat nove comunități de interes între cei doi aliați, și că politica inaugurată în această privință de fiecare parte ne-a condus pe căi identice la o muncă comună. Rezultatele pe care această orientare le-a produs până acum, atât pentru menținerea păcii europene, că și spre a asigura libertatea și echilibrul în adriatică, au fost prețuite prin cercurile populațiunii în monarhie și din Italia. Ele par a fi de natură a justifica direcția apucată, pe care o vom urma și în viitor, în înțelegere reciprocă, plină de incredere.

Cursul crizei balcanice nu a rămas cu totul fără rezfrângere pe sistemul de echilibru politic între marile puteri, cu toate că cele două grupări de puteri continuă să existe, ca atari, și acest sistem se manifestează acum ca și fainete, când se tratează chestiunile europene.

O anumită slăbire s'a manifestat și pe acest teren și am putut în ultima sesiune a delegațiunilor să releviez, că Anglia a făcut de mai multe ori să se audă voici, în momentele hotărătoare, într'un mod conciliant, contribuind astfel la apianarea pașnică a diferențelor izbucnite.

Puteam să privim în atitudinea Angliei, observată în timpul și după criza balcanică, intenția de a înălță în viitor pericole de acest gen. O asemenea politică e în stare să facă să dispară neînțelegerile, care se pot ivi între cele două grupuri de puteri, și să inducă astfel într-o anumită măsură defectele, care se produc în executarea practică a unui sistem rigid de echilibru.

In ceeace privește raporturile noastre cu Anglia, ele răspund unui spirit de amicitie tradițională, unind monarhia cu regatul unit. Vizita prelungită pe care escadra engleză din marea mediterană nu-o va face în porturile noastre din marea adriatică, ne va da prilejul să dăm o expresiune călduroasă acestor sentimente tradiționale.

Relațiunile noastre cu Rusia continuă să fie întipărite cu un caracter amical. Date fiind tendințele hotărătoare pașnice ale imperiului rus, și știind că sunt marile proiecte culturale pe care economia politică rusească și le propune, credem, că putem aștepta

dezvoltarea ulterioară a relațiunilor noastre cu o deplină incredere.

Cu niște cuvinte inspirate de o adâncă admirăție, președintele consiliului francez a relevat, acum de curând, la discuția bugetului la senat, înțelepciunea cu care augustul nostru monarh călăuzește destinele monarhiei. Această manifestație simpatică a deșteptat la noi o satisfacție sinceră, în care vedem un simptom prețios al dorinței guvernului francez, de a cultiva cu monarhia noastră niște relații de amicitie reciproce, de cărui se leagă la noi o mare importanță politică, în vedere dezvoltării pacinice a vieții internaționale.

Din cele arătate reiese, că raporturile monarhiei cu diferitele puteri sunt cu totul satisfăcătoare.

După animositatea la cari în timpul zilelor celor mai calde ale crizei balcanice am fost expuși din mai multe părți, din cauza măsurilor de salvagardare cea mai mare a interesei vitale ale monarhiei, a biruit mereu judecata cumpătată, că monarhia într-o epocă de revoluție generală a orientului apropiat la granițele noastre s'a purtat ca un element de ordine și de calm, ca o protecție a păcii.

Spre a păstra și în viitor această poziție, în centrul unei Europe în armă și gata la luptă, mari exigențe se impun capacitatei financiare și spiritualului de sacrificiu a monarhiei, și va fi datoria factorilor competenți ai statului și ai societății, să țină socoteală de această situație, pentru dezvoltarea condițiunilor noastre economice.

Că poate ministrul de externe să intervină în această privință, vom favoriza că va fi cu putință spiritul de antrepriză a conaționalilor nostri în străinătate, informând, dând o inițiativă, sprijinind, fie direct, fie prin intermediul autorităților, care depind de noi, în penetrarea economică a imenselor teritoriilor din alte părți ale lumii, din cari au tras folosuri puterile europene în ultimele decenii, spre a forma valori noi și să deschidă nouă orizonturi, care promit muncă și căstig spiritualui activ de întreprindere.

Sunt fericit, că pot constata, că un interes mereu crescând se arată din acest punct de vedere în monarhie, un interes, care sper, se va manifesta prin acțiuni mereu mai intensive și care va fi tot mai rodnic, un interes, care e asigurat de sprijinul nostru cel mai călduros.

Ordinația ministerială privitoare la zidirile școlare.

Am dat la numărul penultim ordinătunie domului ministrului de culte și instrucție publică, referitoare la limba de catedă în școale, iar astăzi publicăm o altă ordinătunie a domului ministrului de culte și instrucție publică, datată din 9 Aprilie n. c. sub numărul 52161/1914. În ea se stabilesc condițiunile pe care trebuie să le intrunescă edificiile școlare, pentru a nu fi dificultate din partea autorității publice.

Aceste condiții, pentru edificiile școlare existente, sunt următoarele:

Edificiile școlare sunt să se ridice pe teren igienic. Nu se pot accepta deci edificii ridicate pe loc mlașinos și infectat, declarate de neigienice din partea autorității publice sanitare.

Nu poate fi acceptat edificiul școlar, care e periculos în urma defectelor sale arhitectonice.

Edificiul școlar, în proporție cu numărul îndestulitor al elevilor, trebuie să fie luminos, spațios și ușor de aerizat. Prin urmare:

Sala de invățământ trebuie să aibă o astfel de suprafață, ca luând de bază numărul elevilor, cari cercetează regulat școala, să ajungă pentru fiecare elev cel puțin 0,8 m².

Înălțimea salei de invățământ se fie, dela padiment până la tavan, de cel puțin 2,4 m.

Suprafața ferestrelor din sala de invățământ are să formeze cel puțin 1/6 din suprafața salei. La localități închiriate se admit mici divergențe.

Nivelul padimentului din sala de invățământ să nu fie mai adânc decât terenul din afară.

Pentru încălzirea salei de invățământ se fie aplicate cuploare indestulitoare.

Sala de invățământ are să fie provăzută cu o antisambură, din care se poate intra în mai multe sale de invățământ. Ușa antisamburăi să se deschidă în afară. Antisambură, pentru evitarea cheltuelelor mari, poate fi construită și din lemn. La localuri închiriate, în casuri motivate, antisambură poate să lipsească.

Fiecare edificiu școlar are să fie provăzut că latrină separată, după sexul elevilor, și în lipsa de canalizare trebuie să fie provăzută cu o groapă laterală.

La augmentarea salelor de invățământ existente, și la localități închiriate în mod interimal, dătătoare de cinoasă sunt principiile acestea, înșirate mai sus. La lărgirea edificiului școlar însă, când e vorba de o nouă sală de invățământ, sau de locuință nouă pentru invățător, au să fie tinute în vedere regule stabilite pentru zidirile noile școlare, care sunt următoarele:

Locul ce va servi pentru ridicarea școlii nouă, trebuie ales așa, ca după puțină să fie în centrul comunei. În comunele de extensie mai mare e mai consult să se zidească mai multe școli mici, în locul unui edificiu școlar mai mare. La alegerea locului pentru școală trebuie să se ia în deosebită considerare, ca în apropierea ei să nu fie cărcină, local pentru tăierea viilor, stabiliment pentru tauri și armășuri, local public, fabrică sgomotoasă, sau râu mirosoitoare, apoi, ca întră că se poate, școala să zacă departe de piață, de tren, râu, sau locuri expuse curentelor de aer.

Pentru o sală de invățământ și pentru o școală trebuie să se aleagă un loc în mărime de cel puțin 1000 m².

Intră că se poate, să se aleagă un loc unde școala poate fi cu totul liberă.

Locul să fie, după că e posibil, neted și într-un nivel cu drumul. Nu se pot zidi școli pe loc bătălos sau infectat.

Zidirea școlară cu o singură sală de invățământ trebuie să aibă și antisambură. Latrina corespunzătoare e a se zidi separat, deosebită, după sexele elevilor. Se poate ridica în legătură cu edificiul școlii și locuința invățătorului, dar aceasta trebuie să aibă intrare separată. Zidirea școlară trebuie ridicată astfel, încât la caz de lipsă să poată fi augmentată cu o nouă sală de invățământ.

In școli cu mai multe sale de propunere e de dorit și ridicarea unei sale pentru păstrarea aparatelor.

Școala este a se zidi din material ce se obișnuiește a se întrebui în ţăturile respective. Nivelul padimentului trebuie să fie cel puțin cu 30 cm. mai înalt decât nivelul terenului. La locuri pezișe, măsura aceasta este a se lăsa deasupra punctului cel mai înalt al teritoriului ocupat de zidire. Padimentul salei de invățământ să fie din lemn moale, la înălțime de cel puțin 20 cm. aşezat pe nisip uscat sau umplutură de humă.

Zidirea școlară trebuie să fie acoperită cu un coperis durabil și rezistent flocului (tigă, tigă de cement, tigă de cement artificial).

Numărul elevilor, care frecventează școala, determină și numărul salelor de invățământ. Considerând, că în sensul legii nu pot să ocupe loc într-o sală de invățământ mai mulți de 60 elevi, salele de invățământ acomodate pentru 60 elevi trebuie să zidite așa, încât suprafața lor să fie cel puțin de 48 m². și cel mult 72 m². În mod excepțional se poate ridica și o sală de invățământ mai mică, unde numărul elevilor obligați a frecventa școala zilnic este statotic și în mod însemnat sub 60.

Adâncimea salei de invățământ nu poate fi mai mare de 5,6 m. iar înălțimea nu poate fi mai mică de 3,4 m.

Sala de invățământ după posibilitate să fie situată în direcție nord-estică.

Părții salei de invățământ să fie văruite în alb, plafonul nu trebuie să fie plan. Întrucât s'ar aplica plafon cu grinzi, înălțimea salei de invățământ nu trebuie să fie măsurată dea grindă, ci dela scandură.

Ușa salei de invățământ să aibă o aripă, să fie lată de 1 m. și înălță de 2,20 m.

Suprafața ferestrelor dela aceeași sală de invățământ să atingă cel puțin 1/2 din suprafața salei.

Ferestrele trebuie așezate în stânga elevilor. Ferestrele să fie duble și să se deschidă înăuntru. Aripile superioare ale ferestrelor, întrucât se poate, să se înălțe. Crucea ferestrei să fie înălță de 1 m.

Intră că se poate, spațiul dintre cele două ferestre se fie minimal. Ferestrele după puțină trebuie conduse până la plafon. Sunt de a se aplica ferestre, care se închid de-adrept.

Pentru încălzirea salei de invățământ trebuie aplicat cupitor satisfăcător. Cupotorul este a se așeza mai potrivit în colțul de lângă invățător al salei de invățământ.

Sala de invățământ să nu se deschidă imediat spre stradă, sau spre curte, ci să aibă o antisambură, în care se pot deschide și mai multe sale de invățământ. Ușa antisamburăi să se deschidă în afară. Pentru crucea ferestrei, care se face să se facă și din lemn.

La școalele cu mai multe sale de invățământ ambitul de comunicație trebuie să fie lat de cel puțin 1,5 m.

Tot pentru 25—30 de băieți trebuie să fie lată și una pissoire, și pentru 20—25 fete o latrină. Latrină trebuie să fie de invățători, și întră că în școală se săfă și locuința invățătorului, trebuie latrină și pentru familia acestuia. Latrina invățătorilor și

a familiilor acestora pot fi într'un grup, dar să aibă intrare separată. Latrinele, în lipsa canalizării, trebuie să aibă o groapă separată să fie departe de școala cel puțin de 10 m. și se pot face și din lemn.

Pe teritoriul școalei trebuie să fie și fântână. Fântâna să fie acoperită, iar de groapa latrinei să fie departe cel puțin de 20 m.

La o școală cu una ori două sale de invățământ, locuința invățătorului poate fi în edificiul școlii, dar aceea trebuie să fie cu totul separată de localul școlii.

Locuința invățătorului trebuie să conste din două odăi cu padiment, de 40 m², din culină și din cele mai necesare părți laterale.

Chestia română în delegații.

Stirea dată la timpul seu, că mai mulți politicieni din Austria, membri ai delegației austriace, vor pune în discuție chestia română în sesiunea actuală a delegaților, se adevărește. Mercuri a început subcomisia externă a delegației austriace desbaterile asupra exposeului ministrului de externe, și încă în ședința tinută Miercuri a fost atinsă chestia română. A făcut amintire despre ea Insuși raportorul comisiei, marchizul Bacquehem, în formă, că a recomandat diplomației austro-ungare, să-si considere de problemă a face, ca raporturile monahiei noastre cu România se fie erași intime, ca în trecut.

După el a luat cuvântul delegatul Dr. Baumecker, care a făcut constatărea, că dela contele Andrásy Incoace, monarhia noastră a stat în raporturi bune cu România. A venit însă conflictul româno-bulgă, și dispoziția opiniunii publice române s-a schimbat față de Austro-Ungaria. România a așteptat sprințul dela alăturarea eila tripla alianță, respectiv la monarhie, dar s-a făcut o mijlocire din partea acesteia, care n'a suces. A mai venit și politica de revizuire, precum și încercările Rusiei și ale Franției, de a atrage România pe partea lor. Dar a mai cooperat și alt factor, și anume, sentimentele României în chestia română din Ardeal și Ungaria. Oratorul nu vrea să se amestece în afacerile interne ale Ungariei, nu vrea să se occupe cu peractările contelui Tisza purtate cu România, nu vrea să aducă judecătă în chestia română din Ungaria, dar vrea să stabilizească faptul și se spulberă iluzia, că desconsiderându-se chestia română, ar fi posibilă restabilirea bunelor raporturi cu România. In România chestia ardeleană nu e numai de astăzi, ori de eri, ci ea există de mult. Regele Carol spune în memorile sale, că a vorbit deja cu Andrássy în chestia aceasta. Chestia a fost adormit, dar acum s'a deșteptat și stăpănește sufletele. Trebuie să ținem cont de caracterul mare național al regatului român și de desvoltarea sa culturală. In Bucovina nu e

Oratorul trece apoi la alt obiect.

A mai voib fruntașul Cehilor, Dr. Kramar, care recunoaște că chestia română e o chestie internă a Ungariei, dar din partea maghiară nu e de așteptat o dreptate deplină față de năzünțele naționalităților, și puținul promis de contele Tisza și de ministrul Iankovich nu va putea aduce rezultatul dorit. Aceea ce se dă, trebuie să se dea la timp, pentru că dacă se dă sub influența raporturilor politice externe, nu e de așteptat rezultatul dorit.

Îi răspunde imediat contele Berchtold, ministrul de externe, că se află în rătăcire când atribue motivelor politice externe prevenirea guvernului maghiar față de Români. Actualul prim-ministru ungar încă pe când se află prima dată în fruntea guvernului, a stat pe același punct de vedere, și pașii făcuți acum sunt numai o continuare a năzünțelor sale de atunci.

In ședința de Vineri a vorbit delegatul ceh Kadlek, care a constatat, că politica contelui Berchtold a avut de urmă, că astăzi nu mai avem nici pretenția României, nici a Bulgariei, apoi delegatul Dr. Langenhans, care și-a exprimat speranța, că România va veni la convingerea, că interesele ei cer, să nu se arunce cu totul în brațele Rusiei, și contele Klam-Martinicz, care a aprobat politica contelui Tisza de a căuta calea împăcării cu România. Tuturor oratorilor li-a răspuns contele Berchtold Vineri d. s. spunând în chestia română numai atât, că și va considera și pe mai departe de misiune serioasă, se conserveze raporturile amicabile și pline de încredere față de România. Sâmbătă discuția generală a fost încheiată și s-a intrat în discuția specială.

Instrucție în limba maternă.

Domnul Rudolf Brandsch, deputatul Sibiului, ales în cercul al doilea electoral, a luat cuvântul de două ori în dietă la discuția asupra bugetului. A vorbit la bugetul ministerului de agricultură, în favoarea muncitorimei, și a vorbit la bugetul ministerului de culte și instrucție publică, pleând pentru necesitatea constringentă de a se face instrucția în toate școalele în limba maternă a elevilor, în interesul culturii și în interesul statului.

Că bărbat de școală, domnul Brandsch a arătat, că cu sistemul introdus la noi nu poate fi ajuns scopul pe care l are școala în vedere, de a desvolta și întări toate fortele intelectuale și morale ale elevului, pentru că numai elevii de naționalitate maghiară să astăzi puși în situația de a putea să instruiți și educăți după regulile pedagogiei, în limba lor maternă, deci cu bun succes, iar nu și elevii de altă naționalitate. De aceea își exprimă părerea, că în scopul binepricoput al instrucției ar fi, să se facă pe terenul școlar inevitabilă reformă: să se introducă instrucția în limba maternă pe întreaga linie. Crede, că ordinațunea ministrului de culte și instrucție publică, dată în chestia limbii de catherine, e un bun început în direcția aceasta. Continuă apoi astfel:

„Cred, că între noi nu poate fi divergență de păreri, că rezolvarea chestiei de naționalitate, atât din puncte de vedere ale politicii interne, cat și externe, e foarte urgentă, și la tot casul e cert, că punctul de greutate în chestia aceasta îl formează terenul școlar. Dacă studiem pretensiunile differitelor naționalități și programele partidelor naționalităților, vedem, că greutatea e pusă la toate pe chestiile culturale și în special pe libertatea instrucției în limba maternă. Dacă succede norocoasa rezolvare a chestiei acesteia, am făcut la tot casul un pas mare spre reglarea problemei naționaliste.

Cumă rezolvarea nu poate fi căutată decât numai în introducerea instrucției în limba maternă, zace în natura lucrului, și după a mea părere formează totodată și un interes eminent al statului. Pentru că urmări are instrucția școlară actuală? Urmare, că o mare parte a cetățenilor pierde din forțele culturale, cecare și de sine înțele și foarte natural, pentru că rău omul, care poate astupă marea lacună în viață, născută astfel, că el în întreaga sa viață nu a primit instrucție în limba sa maternă. Chiar și în școalele, în care instrucția se face în limba maternă a elevului, ca de exemplu în școalele poporale săsești, zic chiar și în aceste școale, se poate constata influența păgubitoare a legii școlare. Dacă din 30 de ore la săptămâna 14 cad pe instrucția în limba maghiară, urmarea acestui fapt nu poate fi alta, decât că elevul, fără a ști vorbi fluent ungurește, nu atins nici în limba maternă și nici în celelalte obiecte de învățământ rezultatul dorit.

Și mai nefavorabil e rezultatul în școalele cu două limbi de propunere. Bilincivismul are defavoruri, foarte mari. Un specialist german, care să ocupe în mod amănuntit cu chestia aceasta, a spus, că: „A-

crea un popor cu două limbi inseamnă și punea prea sus cora cu pânea spirituală". Defavorurile bilincivismului sunt mai ales următoare: multă pierdere de timp și de forțe, slăbirea sentimentului de limbă, amestec de limbi, lipsit de gust, nesiguranță în exprimare, săracie în comoara de cuvinte, și în urmă ruperea comunității cu aceia, care vorbesc aceeași limbă, adeca cu marea majoritate a poporului, astfel, că anumite chestii cosmopolite și o anumită gândire internațională afilă teren bun la astfel de oameni. Bieții oameni, care peste tot nu au primit instrucție în limba maternă, natural că simțesc în măsură potentată lacunele din școală. Regresul în cultură aduce apoi cu sine în scurtă vreme decadență economică, și astfel statul și cel ce poartă cheltuielile unei politici grește școlare.

Nu mă ocup mai amănuntit cu chestia, pentru că cel ce privește lucrurile cu ochi deschiși știe și astăzi, că abia este chestie, care în țara aceasta ar fi de o importanță mai mare decât chestia instrucției în limba maternă. Declăr, că-mi voi considera de datorință patriotică se revin totdeauna asupra lucrurilor acestora, că în vreme voioiu avea loc în casa aceasta. O fac aceasta în prima linie în interesul poporului meu german, care suferă mult sub actualele raporturi triste școlare, și ale căror merite pentru patria aceasta vor fi atât de mari, ca să ne ocupăm cu născările sale și să căutăm vindecarea lor.

Trăim acum timpuri serioase și grele în țara aceasta, și cele dorește, — iar eu, ca German, doresc în prima linie, — ca pe seama imperiului acestuia să fie conservată și în viitor, în deplină măsură, puterea sa cea veche, va căuta să participe din toată inima și cu tot sufletul la munca mare și importantă, dată în jurul invingerilor greutăților interne politice. Și știm toti, că greutățile acestea reșed în prima linie în chestia de naționalitate, și știm mai departe, că greutatea chestiei cade pe terenul școalei, al culturii. Se crează deci în imperiul școală și al culturii libertatea limbii, și sunt siguri, că am asigurat prin aceasta viitorul și dezvoltarea patriei. E imposibil, ca aceasta muncă mare și importantă să fie încheiată cu ordinări și peractări separatistice de împăcare, ci lucrul să poate face numai prin muncă serioasă legislativă, și prin crearea de legi corespunzătoare. Dacă stimațul domnului ministru de instrucție va corende acestei speranțe, îi primesc, și încă plăcere mare, bugetul". (Aprobări).

NOUTĂȚI.

Din parlament. Mercuri dieta a terminat cu desbaterile asupra bugetului anului curent. În cîteva ședințe au fost votate bugetele tuturor ministerelor. A fost cea mai scurtă desbatere de buget în dietă țării noastre. Opoziția n'a luat parte la desbateri și astfel vorbă multă nu s'a prea făcut, ci s'a primit bugetul așa cum l-a cerut guvernul. Mercuri ministrul de finanțe a prezentat dietei proiectul de lege despre proprietate, iar dieta a hotărât îoi, într-o ședință scurtă, că va lua în discuție în ședință din 14 Maiu. Până atunci dieta nu ține ședință.

Comisar ministerial. Ministrul de culte și instrucție publică a încredințat pe dr. Nicolae Putnoky, directorul liceului din Lugoj, să conducă în calitate de comisar ministerial examenul de maturitate din anul curent, dela școala noastră comercială superioară din Brașov.

Predică în catedrală. Eri Dumineacă, dr. I. Broșu a rostit în catedrala noastră o predică în care a tratat textul dela Ioan: „Oile mele ascultă glasul meu; eu le cunoște și ele îmi urmează." D-Sa a grupat materialul în trei părți arătând semnalele caracteristice, care deosebesc oile și turma lui Cristos, iar în urmă procesul de evoluție, prin care a trecut biserică, adeca staușul oilor. A insistat mai mult asupra faptului, că puterea, ce săa dat bisericăi, n'au fost armele, ci puterea d-a convinge și iubirea. Prin aceste forțe ea a putut pătrunde atât în palatul celor bogăți, cat și în colibele celor mai simpli oameni de pe pământ. Expunerea vii și temeinic studiate ale lui dr. Broșu, au fost ascultate până în sfârșit cu mult interes.

Băile din Ocna. Ni se comunică, cumă cu începere din 15 Maiu n. c. atât băile calde, cat și cele hberă, (băile de sare) din Ocna (Vizkna), vor fi deschise și puse la dispoziția publicului, după împărtirea de timp din anul trecut. Domnii medici civili și militari din Sibiu, sunt rugați din partea inspectoratului de băi, să și iee în primire biletele libere, depuse în localitatea reunii medicilor.

Demonstrații în contra Austro-Ungariei. În mai multe orașe din Italia, mai ales în Venetia și Palermo, s'au aranjat mari demonstrații în contra Austro-Ungariei. A fost ars steagul negru-galben. Demonstranții au fost în mare parte studenți. Poliția a făcut mai multe arestări.

Cutremur de pământ. Un groaznic cutremur de pământ s'a întâmplat Vineri spre Sâmbătă, în Sicilia, ale cărui pustiuri încă nu se cunosc pe deplin. E vorba de nimicirea mai multor sate și de sute de morți.

Import scădit de vamă. Din Salonic se vede că guvernul grecesc a permis să se impoarte în teritorul nou cucerit al Greciei diferite mărfuri, care vor fi scutite de vamă. Si anume se pot importa: piei de animale, nutreturi, zarzavat, păe, materiale de argăsit, sulfur, produse chimice, mașini și unele de economie, hărție, cărți de științe, aparate pentru scopuri științifice și a.

Mutarea săptămână. În cînderearea lucrărilor pentru pavarea Pietii mari a Sibiului, tăgurile de peste săptămână se vor ține, până la alte dispoziții, pe piața Hermann de largă cazarma infanteriei.

Stiri exagerate. Frigul din cîteva nopți ale săptămânuia trecute, n'a pricinuit economilor pagube enorme, cum se credea la început. Dela ministerul de agricultură se anunță, că stîrile au fost cu totul exagerate și că numai o parte nelinsemată a poamelor și a sămănăturilor a fost nimicită.

Armata și alcoolul. Guvernul rus văște, că mișcarea porță în contra alcoolismului să o întindă și asupra armatei, deoarece băuturile spirituoase fac stricăriuni nu numai în societatea civilă, ci și între militari. S'a format un comitet din ofițeri superiori, care va studia afacerea și făcând un proiect il va înainta apoi către guvern.

Cursurile dela Valenii-de-munte. Cursurile de vară din anul acesta vor începe în Valenii-de-munte la 1 Iulie v. Inscrerile se pot face de pe acuma.

Dr. Al. Crăciunescu, reținut de clientela din Abrauza, va relua anul acesta abia în 1 Iunie stil nou consultații medicale în Băile-Erculane (I. Mehadia), unde va sta până în mijlocul lunii lui Septembrie.

Impotriva spionilor. Poliția din Arad a luat măsuri, ca lucrătorii și asupostorii cari sosesc din Balcani în număr tot mai considerabil în orașul Aradului, să fie în deosebi supraveghetați. S'a observat adeca la străinii acești, că obișnuiesc să se învărte pe largă cetatea Aradului, și se crede că fac servicii de spionaj. Poliția, între altele, a opriț ca persoanele suspecte să mai intre în cetate.

Manevrele mari ale armatei germane vor fi astădată cu mult mai impunătoare, decât în anii precedenți. Se vor începe în 14 Septembrie și vor dura cam patru zile. În anul trecut s'a studiat felul de aplicare practică a masselor mari; ear acum manevrele vor avea un scop strategic. Au să se începă cu exerciții de recunoașteri și pe urmă să treacă în evoluționi de răboi.

Invitare. Comisia permanentă a comitatului Sibiu pentru educarea poporului își ține ședință lunară excepțional Marti în 12 n. c. la 4 1/2 ore d. a. în sala mică a casei comitatului. Pe dñii membri îi invită cu toată onoarea la aceasta ședință: Iuliu Bárdsy, președinte.

Apărarea paserilor. Cultura, și impreușă cu dansa sgomot și multele surături au alungat lumea paserilor din împrejurimea marilor orașe. Nu în zădar scriu poeții, că au amușit căntecele în crânguri și dumbrăvi... Paserile s'au retras în păduri; omul însă le pustiește și de acolo. Ornitologii își an de an se jălușă, că soiurile rare de paseri dispar tot mai mult. Din Paris se scrie, că guvernul francez a intrat în atingeare cu stăpânirile străine, în scop de a apăra paserile de lăcomia negușorilor de pene. Se speră, că pentru scutirea paserilor ar să se intrunească un congres, care va face apoi guvernelor propunerile pentru salvarea sburătoarelor primejduite.

Jocul miresei pentru meseriași. Cu prilejul nunții miresei Aurel Stefan Vlad funcționar la „Albină", cu mireasa sa, doamna Aurelia Blof, la stârnița lui Stefan Vlad, tatăl miresei, suma adunată de cor. 10 pentru jocul miresei s'a dat, în părțile de cete 5 cor., fondului Aurel Vlad pentru ajutorarea tinerilor meseriași cu scop de înmulțirea cuncștințelor în străinătate, și fondului Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace, ambele întemeiate de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu".

Di Dr. Octavian Costea, diacon ceremonial și secretarul fundației Gojdu, a binevoită a se înscrive între membrii pe viață ai Reuniunii meseriașilor sibieni cu taxa de 50 cor., din cari plătit 10 cor., restul îl achită în rate; di Lazar Triteanu, asesor consilier, a plătit rata a 2-a cu 10 cor.; di Ioan Banciu, cassierul „Asociației", rata a 4-a cu cor. 10, iar măestrul pantofar di George Săsărmă, rata a 2-a cu cor. 12 50. Fie ca acest exemplu, de felul cum să sprijinim clasa meseriașilor noștri, să afle că mai mulți imitatori.

Călătoria clubului de automobile. Clubul reg. ung. de automobile organizează în anul curent un turneu în Carpații sudici și osticei ai țării. Călătoria începe Dumineacă, în 24 Maiu, dela Budapesta și trece peste Mișcolt, Cășova până la Muncaci (405 km.). În 26 Maiu prin pasul dela Bârgău, la Bistra, Reghin, Deda până la Sovata (362 km.). În 27 Maiu la Murăș Oșorhei, Sighișoara, Odorheiu-săcuesc, Tușnad, Brașov (306 km.), unde în 28 Maiu se face pauză de o zi. În 29 Maiu drumul se urmează prin Făgăraș, Avrig, Sibiu, Cristian, Apold, Sebeș, Orăștie, Piski, Hațeg și Valea Bistrei, Caransebeș, până la băile dela Mehadia (431 km.). În 30 Maiu peste Orșova, Baziaș, Biserica-Albă, Vărșet, Timișoara, la Arad (328 km.). În 31 Maiu pe la Orosháza, Kecskemét până la Budapesta (307 km.), unde turneul se sfărșește.

Cărți și reviste.

Vîtoriu, revistă bisericească și didactică, numerii 9, 10, 11 și 12, pe Ianuarie și Februarie a. c. au apărut cu un cuprins instructiv și folosit preotimei. Revista, condusă de domnul D. G. Boianu, costă 6 lei la an și se poate cumpăra dela administrația foii, București, Strada Negustori 19.

Luceafărul, revistă pentru literatură, artă și știință, Nr. 8, 1914, a apărut cu următorul cuprins bogat și variat: Sextil Pușcariu: Iubirea la Alecsandri. Sergiu V. Cujbă: Cantări basarabene: Căminul (poezie) I. Agârbiceanu: Părinte și fiu. D. Dănușescu: Cântecul Jianului (poezie). * * * : Un învățat bucovinean în Ardeal: Dr. Iancu Nistor. A. C.: Pagini străine: J.-H. Rosney. Fugitiva. Cronică: * * * : Manualul criticului de Henri Lavedan. O. C. T.: Expoziția pictorului Theodorescu Sion. D. Iov: Expoziția populară de marină. D. Florian. Lascăr Lutia: Probleme studentești. Înfrântarea: * * * : Noul director al Teatrului Național din București. Cursurile Asociației și Românilor*. Junimea literară. Presa noastră de partid. D-goara Elena Popescu, Errata. Ilustrații: Theodorescu-Sion: Chervan-Seraiu; Ciardac la mare; Peisajul din Balcic; Privire spre Caraghioi-Ciamic; Stânci pe coasta de argint; Privire spre casa albastră (Balcic); Încarcarea mahonului (Balcic). Dr. Iancu Nistor. D. Florian: Portul Galați; Balcic-geamie.

Povestea unui electron. Electricitatea pe înțelesul tuturor, un volum de 112 pagini cu 25 gravuri, patru tabele și coperta colorată. Trăim în veacul minunilor și cu toate aceste, multe dintre ele nu sunt încă bine cunoscute. În ultimul timp, descoperirile făcute în domeniul fizicii au ajuns să minuneze pe înșuși învățări moderni, și cu drept cuvânt. Căldura, lumina și electricitatea s'au dovedit că se datoresc uneia și aceleiași cauze. Sunt puține scrieri fosă, în care să se vorbească în grai popular despre toate aceste descoperiri. Una din ele e „Povestea unui electron", scrisă de cel mai de seamă popularizator al științei Charles R. Gibson. D-nul V. Anestin a tradus această carte în limba românească, adăugându-i gravuri, tabele și un nou capitol. Ce este electronul? E înșă electricitatea, e o particule negativă de electricitate și autorul a pus-o pe ea să povestească minunile pe care le face. Electronul povestește cum produce scânteia electrică, cum operează în telegraf, telefon, în telegrafia fără fir, cum servește la transportarea tramvaielor, cum transmite stiri din astrele cele mai îndepărtate, cum se joacă în aparatelor ce produc razele Roentgen, etc. Povestea aceasta e clară, interesantă ca un adevărat roman, aşa că va putea fi citită de elevi, de lucrători, de oricine dorește să dobândească noțiuni lămurite asupra naturii electricității. E o carte foarte folosită tuturor celor care vor să fie în curent cu descoperirile moderne, păuă și cu minunile radiului. De vânzare la librăria editoarei Alcalay & Co. și la toate librăriile principale din țară

Mersul trenurilor în Sibiu.

Dela 1 Maiu până la 1 Octombrie 1914.

I. Sosire.

Dela Copsa-mică (Kiskapus): La orele 3:53 noaptea, 7:12 dimineață, 11:29 n. de a., 5:45 d. a. și 8:56 seara.

Dela Ocna (Vizakna): (Din 15 Maiu până la 15 Septembrie) 10:15 dim., 3:17 d. a., 7:19 seara și 10:48 noaptea.

Dela Vințul de jos (Alvincz): 6:40 dim., 11:39 n. de a., 4:29 d. a. și 8:46 seara.

Dela Făgăraș (Fogaras): 7:16 dim., 12:27 d. a. și 9:50 seara.

Dela Turnu-roșu (Verestorony): 11:50 n. de a., 3:37 d. a. și 10:27 noaptea.

Dela Agnita (Szentagota): 6:43 dim., 12:55 d. a. și 7 ore seara.

Dela Cisnădie (Nagydisznód): 7 ore dim., 1:18 și 3:22 d. a., 8:03 seara (până la 15 Septembrie, în Dumineci și sărbători) și 10:54 noaptea.

II. Plecare.

La Copsa-mică (Kiskapus): 7:27 dim., 1 d. a., 5:01 d. a., 7:20 seara și 11:04 noaptea.

La Ocna (Vizakna): (Din 15 Maiu până la 15 Septembrie) 8:55 dim., 2 ore și 3:30 d. a. și 9:08 seara.

La Vințul de jos (Alvincz): 3:05 noaptea, 7:37 dim., 10:35 n. de a. și 4:51 d. a.

La Făgăraș (Fogaras): 4:20 dim., 1:42 d. a. și 5:55 d. a.

La Turnu-roșu (Verestorony): 4:06 dim., 12:56 d. a. și 4:42 d. a.

La Agnita (Szentagota): 3:40 noaptea, 7:43 dim. și 3:38 d. a.

La Cisnădie (Nagydisznód): 5:21 și 7:30 dim., 1:29 d. a., 3:56 d. a. (până la 15 Septembrie, în Dumineci și sărbători) și 9:23 seara.

Nr. 178/1914.

(453) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din comuna Acmariu (cl. II.) se scrie nou concurs, cu termin de 30 zile, dela această primă publicare.

Venitele cu întregirea prescrișă dela stat — sunt conform datelor din coala B.

Cerile de concurs se vor trimite la subsemnatul oficiu în terminul susindicate având concurenții, — pe lângă observarea prescrișor reglementare, — a se prezenta la biserică, în Dumineca sau sărbătoare, spre a cânta și predica, resp. celebra.

Alba Iulia, 9 Aprilie 1914.

Of. protopresbiteral rom. ortodox al tractului Alba-Iulia.

Ion Teculescu
protopresbiter.

Ad. Nr. pp. 526/1914. (457) 2—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a Muntele-rece cu prediul Cerc prin aceasta se publică concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele făsionate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Concurenții la acest post au a-și așterne suplicele subsemnatului până la terminul susindicate, fiind instruite conform normelor în vigoare și a se prezenta în parohie în vre o Dumineacă ori sărbătoare cu prealabilă incuințare, spre a fi cunoșcuți din partea poporului.

Cluj, la 12 Aprilie 1914.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegeră cu comitetul parohial.

Tulin Rosescu
protopresbiter.

Nr. 231/1914 protop. (463) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II. Bierțan (Berethalom), din protopresbiteralul Mediașului, în sensul ven. ort. const. dato 4 Martie a. c. Nr. 2364 bis. se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele făsionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Competenții au a-și așterne cerilele instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis, și după prealabilă incuințare să se prezinte în parohie pentru a cânta, cuvânta, resp. a celebra.

Mediaș, la 13 Aprilie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 157.

(456) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a doua Vingard, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele făsionate în tabela B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și aștearne cerilele instruite conform normelor din vigoare în terminul stabilit subsemnatului oficiu protopresbiteral, și până inclusive 8 zile înainte de alegeră să se prezenteze în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Sebeș, 27 Martie 1914.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 408/1914 protopresb. (461) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Stoiceni din tractul Cetății-de-peatră se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele cuprinse în coala B. de congruă.

Concurenții, — dela cari se pretinde coalișa și de VIII cl. gimn., — să-și înainteze petițiile cu documentele trebuie încăzioase subsemnatului oficiu și cu prealabilă incuințare, să se prezinte în biserică, în terminul deschis.

Lăpușul-unguresc, la 14/27 Aprilie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului „Cetatea-de-peatră” în conțelegeră cu comitetul parohial din Stoiceni.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 174/1914. (462) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei a II-a de clasa primă din Pianul de sus, se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele făsionate în tab. B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții să-și aștearne cerilele instruite conform normelor din vigoare în terminul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, și în conformitate cu dispoziții regulatementului pentru parohii să se prezenteze în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Sebeș, 8 Aprilie 1914.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 178/1914. (453) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a II-a Muntele-rece cu prediul Cerc prin aceasta se publică concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele făsionate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Concurenții la acest post au a-și așterne suplicele subsemnatului până la terminul susindicate, fiind instruite conform normelor în vigoare și a se prezenta la biserică în vre o Dumineacă ori sărbătoare cu prealabilă incuințare, spre a fi cunoșcuți din partea poporului.

Cluj, la 12 Aprilie 1914.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. în conțelegeră cu comitetul parohial.

Tulin Rosescu
protopresbiter.

Nr. 231/1914 protop. (463) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II. Bierțan (Berethalom), din protopresbiteralul Mediașului, în sensul ven. ort. const. dato 4 Martie a. c. Nr. 2364 bis. se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sunt cele făsionate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Competenții au a-și așterne cerilele instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis, și după prealabilă incuințare să se prezinte în parohie pentru a cânta, cuvânta, resp. a celebra.

Mediaș, la 13 Aprilie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în conțelegeră cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopop.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidicezană, Sibiu.

Biblioteca Teatrală
editată de Societatea Fondului de Teatru Român.

Nr. 28. Teodor Abt, Bacăuareasa, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Păcăian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patruguri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32. Andre Mycho, Glorie postumă, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, drăma istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courteine, Invingeri strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul minciнос, comedie în 2 acte, localizată de Bujorel. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monologe de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I. Creangă, de Radu Prisacu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragă-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana
care e redactată de dñul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acum:

Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile și Porișurile insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 2—3. M. Demetrescu, Incepurile Omurilor, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 4—5—6. Ilie N. Gelep, Pământul și Omul, partea I. Asia. Prețul 75 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 7—8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dñul D. Văsiliu-Bacău.

Nr. 51—52—53. Pedagogia și Medicina, Primejdia Alcoolismului și Vitejia Românilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 54—55—56